

Környezetszennyezési jogot szerezne a békési palagáz-beruházás, a természetvédők a lakosság érdekében tiltakoznak

A Sarkad környéki (nyékpusztai) palagáz-kitermelés és gázüzem bővítését tervezi a beruházó. A Magyar Természetvédők Szövetsége (MTVSZ) az engedélyezési eljáráshoz benyújtott véleményében sürgeti a Békés Vármegyei Kormányhivatalt, hogy ne adjon bővítési engedélyt e vízigenyes, éghajlatromboló nem-hagyományos gázinfrastruktúra-beruházásnak. Ne áldozzák fel a békési gazdák megélhetését a projekt oltárán, az egyre aszályosabb és sérülékeny alföldi területen! A vízzabáló palagázkutak évente több tíz millió liter vizet használnak el, miközben a kitermelt metángáz egy részét közvetlenül elfáklyázzák; a helyszínen csak kárt és semmi hasznot nem okoznak.

A Magyar Természetvédők Szövetsége a Corvinus-projekt elindítása (2021-2022) óta szorgalmazza egy átfogó környezeti hatásvizsgálat elvégzését a projektben. A Békés vármegyei helyszíneken 4-5 kilométer mélyen levő nem hagyományos földgáz és kőolaj kitermelése zajlik, hidraulikus rétegrepesztéssel. Az állami tulajdonú MVM Csoporthoz tartozó CEEnergy Zrt. egy amerikai vállalattal közösen működteti a projektet. A kezdetektől idén őszig mindössze kb. 100 millió köbméter palagázt hoztak felszínre, ami a hazai éves gázigény alig 1%-a. A most tervezett bővítéssel napi 2 millió köbméter földgáz és 1800 tonna kőolaj bányászatát szeretnék elérni, ami már egységes környezethasználati engedélyköteles tevékenység. Mivel ennek töredéke valósult meg az eddigi gázkutakból, továbbiak építését tervezik, és jelentősen bővítenék a gázüzemet is.

A jövőben fúrt tervezett palagázkutakról – sem mennyiségükről, sem elhelyezkedésükről – nincs elérhető információ az érintettek számára. A palagáz-kutakat eddig is sűrűn, egymástól néhány száz méterre telepítették.

„Nem szabadna tovább engedni és engedélyezni a békési palagáz projekt egyik elemét sem, pláne hogy közérdekű információk hiányoznak. A helyi lakosok és gazdák sem tudják, hogy megjelenik-e a földjük közelében néhány hónap múlva egy 15 emeletes ház magasságú fúrótorony, és 5 vagy 35 gázkút kerül-e a környékükre. A nemzetgazdaságilag kiemeltté nyilvánított és ezzel gyorsításába tett fosszilis Corvinus-projekt környezeti kockázatait, hatásait eddig elbagatellizálták. A helyi lakosok megélhetését, egészségét érintő hatások érdemi vizsgálata továbbra is hiányzik.” - mondta Galambos Eszter, az MTVSZ energia programfelelőse.

A rétegrepesztéssel, repesztőfolyadékkal történő palagáz-kitermelés (fracking) rendkívül vízigenyes. A bányavállalkozó által megadott információk szerint egy gázkút lemélyítéséhez 3000 köbméter, minden egyes rétegrepesztéshez pedig kb. 650 köbméter vízre van szükség. Egy átlagos palagázkút néhány éves élettartama alatt azonban többször, akár 10-szer is repeszthetnek.[1] Ez a kutanként legalább 4 millió (de akár 10 millió) liter víz több, mint 100-250 magyar lakos éves vízfogyasztásának egyidejű felhasználását jelenti. Békésben jelenleg 5 palagázkút működik és összesen kb. 20 vagy több kútra lehet szükség, bár a pontos tervek nem ismertek. Az eddigi gázkutak vízfelhasználása Sarkadkeresztúr - a gázüzemhez legközelebbi település - teljes lakosságának (1323 fő) egy évi vízfelhasználásához mérhető. A palagázkutak jellemzően néhány év alatt kimerülnek, így a kitermelés gazdaságilag sem fenntartható.

A tervezett gázkutak és elhelyezkedésük tisztázása érdekében az MTVSZ közérdekű adatigényléssel

fordult az illetékes bányahatósághoz (Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága). Az SZTFH megtagadta a természetvédők adatkérelmének teljesítését.

Az MTVSZ az engedélyezési eljárásban beküldött észrevételeiben[2] kéri a Békés Vármegyei Kormányhivatalt, hogy utasítsa el a szennyező beruházás bővítési kérelmét. A beruházás - amely akár 40 évre szól - veszélyezteti a helyi lakosság megélhetését, vízellátását és nehezíti alkalmazkodásukat az éghajlatváltozásnak fokozottan kitett Alföldön. Emellett Magyarország éghajlatvédelmi és fenntarthatósági célkitűzéseinek is ellentmond.

„Magyarország lakosságának és gazdaságának elemi érdeke, hogy csökkenjen a fosszilis-függősége. A földgázigény fokozatos csökkentésére kellene összpontosítani az erőforrásokat, beruházásokat minden ágazatban. A békési palagáz-kitermelés fenntartása és bővítése jelentős extra szén-dioxid- és metánkibocsátással jár, ami éghajlatromboló hatása mellett a helyi levegőminőséget is rontja” – mondta Botár Alexa, a Magyar Természetvédők Szövetsége programigazgatója.

A nyékpusztai gázüzemből jelentős mennyiségű metán távozik, ahogy azt a Clean Air Task Force (CATF) munkatársának felvételei is megerősítik.[3] A gázüzemben tavaly (a Világbank adatai szerint) elfaklyázott 18 millió köbméter földgáz - nagyrészt metán - pedig a második legszennyezőbb faklyázási tevékenység Magyarországon, amely ráadásul a kitermelt gáz negyedét-ötödét jelenti. 2024 nyarán hatályba lépett az energiaágazat metánkibocsátásairól szóló uniós rendelet, amely tiltja kitermelt földgáz metántartalmának légkörbe kiengedését (szellőztetés/lefúvatás) és rutinszerű elégetését (faklyázását). A tervezett 2 millió köbméterre bővítés egy hideg téli napon a hazai gázfogyasztás csupán 3%-át fedezné. A kitermelt gáz a jövőben sem teljes mértékben szolgálná az ország gázellátását, ugyanis egy része a faklyázással kárba vész, illetve a gázüzem áramellátására használnák.

A Magyar Természetvédők Szövetsége 2010 óta foglalkozik [palagáz ügyekkel](#). A Corvinus-projekttel kapcsolatos engedélyezési eljárásokat a kezdetek óta (2021-2022) nyomon követi, ügyfélként részt vesz azok véleményezésében.

Jegyzetek:

- [1] https://friendsoftheearth.eu/wp-content/uploads/2013/04/foee_shale_gas_report_hungary.pdf
- [2] Az MTVSZ benyújtott véleménye innen letölthető: https://mtvsz.hu/uploads/files/2024_11_21_MTVSZ_Eszrevetelek_Bekes_palagaz_KHV.pdf
- A környezeti hatásvizsgálat hivatalos [dokumentációja](#) a kormányhivatal honlapján elérhető.
- [3] A Clean Air Task Force (CATF) munkatársa 2024. szeptember 16-17-én vizsgálta a Nyékpusztai gázüzem berendezéseit speciális kamerával. CATF-felvételek az MTVSZ Youtube-csatornáján: https://youtube.com/playlist?list=PLxnNfmwwGudfzTQdhl_WX1oTu7_eloQGO&si=78x0hvJis19v1d01

A palagáz-kitermelést végző HHE Sarkad Kft. tulajdonosa a Corvinus Energy Kft.; utóbbi 50%-ban az állami tulajdonú MVM CEEnergy Zrt.-é.

Sajtókapcsolat:

- Ladányi-Benedikt Ildikó, kommunikációs és adománygyűjtő munkatárs
- Magyar Természetvédők Szövetsége
- +36 1 216 7297

- info@mtvsz.hu

Eredeti tartalom: Magyar Természetvédők Szövetsége

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/?p=17740>